

U S T A W A

z dnia .....

o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych¹⁾

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) wielkoobszarowe tereny zdegradowane, dla których konieczne jest podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska;
- 2) zasady ewidencjonowania wielkoobszarowych terenów zdegradowanych;
- 3) zadania i kompetencje organów administracji publicznej dotyczące działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych;
- 4) źródła finansowania działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) miejscu gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych – rozumie się przez to miejsce, które nie jest składowiskiem odpadów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 i 1250), a w którym znajdują się odpady przemysłowe:
  - a) gromadzone przed dniem 1 października 2001 r., w tym również w przypadku, gdy na odpadach zgromadzonych przed dniem 1 października 2001 r. dodatkowo gromadzono odpady również po tej dacie,
  - b) wytworzone przez zakład, w rozumieniu art. 3 pkt 48 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, 2127 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 1079 i 1260), będący w przeszłości własnością Skarbu Państwa;
- 2) odpadach przemysłowych – rozumie się przez to odpady powstające w wyniku działalności gospodarczej obejmującej procesy produkcji przemysłowej, z wyłączeniem odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych;

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

- 3) remediacji – rozumie się przez to remediację w rozumieniu art. 3 pkt 31b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 4) rekultywacji gruntów – rozumie się przez to rekultywację gruntów w rozumieniu art. 4 pkt 18 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326 i 2163);
- 5) składowisku historycznych odpadów przemysłowych – rozumie się przez to składowisko odpadów przemysłowych:
  - a) składowanych przed dniem 1 października 2001 r., w tym również w przypadku, gdy na odpadach składowanych przed dniem 1 października 2001 r. dodatkowo składowano odpady również po tej dacie,
  - b) wytworzonych przez zakład, w rozumieniu art. 3 pkt 48 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, będący w przeszłości własnością Skarbu Państwa;
- 6) wielkoobszarowym terenie zdegradowanym – rozumie się przez to teren o powierzchni przynajmniej 10 ha, na którym stwierdzono istotne zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska wynikające z obecności na tym terenie lub na części tego terenu składowiska historycznych odpadów przemysłowych lub miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych;
- 7) władającym nieruchomością – rozumie się przez to właściciela nieruchomości, a jeżeli w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990) ujawniono inny podmiot władający daną nieruchomością – podmiot ujawniony jako władający;
- 8) zanieczyszczeniu powierzchni ziemi – rozumie się przez to zanieczyszczenie powierzchni ziemi, o którym mowa w art. 101a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 9) istotnym zagrożeniu dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska – rozumie się przez to występowanie emisji, w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, której wpływ na stan środowiska, w rozumieniu art. 3 pkt 39 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, został przynajmniej częściowo potwierdzony badaniami lub wynika z dostępnych dokumentów.

Art. 3. 1. Listę rozpoznanych wielkoobszarowych terenów zdegradowanych, dla których jest konieczne podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska, określa załącznik do ustawy.

2. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, a dla terenu zamkniętego w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, zwanej dalej „ustawą Poś” – regionalny dyrektor ochrony środowiska, niezwłocznie przekazuje właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska informację o zidentyfikowanych odpowiednio na terenie gminy albo na terenie zamkniętym dotychczas nierozpoznanych wielkoobszarowych terenach zdegradowanych. Informacja zawiera dane, o których mowa w ust. 9.

3. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska weryfikuje informację, o której mowa w ust. 2, w zakresie danych, o których mowa w ust. 9 pkt 6 lit. b-c oraz h-j.

4. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska może zweryfikować informację, o której mowa w ust. 2, w zakresie pozostałych danych. W tym celu może żądać danych od właściwych organów, w szczególności od:

- 1) starosty – danych, o których mowa w ust. 9 pkt 1-5;
- 2) odpowiednio starosty lub marszałka województwa – danych, o których mowa w ust. 9 pkt 6 lit. a-h;
- 3) Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska – danych, o których mowa w ust. 9 pkt 6 lit. k-m;
- 4) Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego – danych, o których mowa w ust. 9 pkt 6 lit. i.

5. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje zmiany danych zawartych w informacji, o której mowa w ust. 2, jeżeli w wyniku weryfikacji stwierdzi ich niezgodność z posiadanymi przez ten organ danymi. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska przekazuje zweryfikowaną informację Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska. Jeżeli weryfikacja informacji wykaże, że teren, którego ta informacja dotyczy, nie może być uznany za wielkoobszarowy teren zdegradowany w rozumieniu art. 2 pkt 6, wojewódzki inspektor ochrony środowiska zwraca tę informację wraz z uzasadnieniem organowi, który ją przekazał.

6. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska może samodzielnie zidentyfikować dotychczas nierozpoznane wielkoobszarowe tereny zdegradowane, w szczególności na podstawie informacji uzyskanych podczas wykonywania zadań, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1070). W takim przypadku wojewódzki inspektor ochrony środowiska przekazuje niezwłocznie Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska oraz właściwemu wójtowi, burmistrzowi albo

prezydentowi miasta, a w przypadku terenu zamkniętego – regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, informację o zidentyfikowanym dotychczas nierozpoznanym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym. Informacja zawiera dane, o których mowa w ust. 9.

7. Główny Inspektor Ochrony Środowiska sporządza ewidencję wielkoobszarowych terenów zdegradowanych, w której zamieszcza dane dotychczas nierozpoznanych wielkoobszarowych terenów zdegradowanych zawarte w informacjach przekazanych na podstawie ust. 5 lub 6.

8. Dokonując wpisu wielkoobszarowego terenu zdegradowanego do ewidencji, Główny Inspektor Ochrony Środowiska może dokonywać zmian w danych zawartych w informacji przekazanej na podstawie ust. 5 lub 6, jeżeli stwierdzi ich niezgodność z posiadanymi przez ten organ danymi. Główny Inspektor Ochrony Środowiska nie dokonuje wpisu wielkoobszarowego terenu zdegradowanego do ewidencji, jeżeli weryfikacja informacji przekazanej na podstawie ust. 5 lub 6 wykaże, że teren, którego ta informacja dotyczy, nie może być uznany za wielkoobszarowy teren zdegradowany w rozumieniu art. 2 pkt 6. W takim przypadku Główny Inspektor Ochrony Środowiska zwraca tę informację wraz z uzasadnieniem wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, który ją przekazał.

9. W ewidencji, o której mowa w ust. 7, gromadzi się dane o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych w zakresie, w jakim zostały przekazane na podstawie ust. 5 lub 6:

- 1) adresie danego wielkoobszarowego terenu zdegradowanego;
- 2) powierzchni danego wielkoobszarowego terenu zdegradowanego w ha;
- 3) rodzaju działalności przemysłowej, która jest obecnie lub była w przeszłości prowadzona na danym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym;
- 4) numerach działek ewidencyjnych wchodzących w skład danego wielkoobszarowego terenu zdegradowanego, wraz ze wskazaniem dla każdej z nich władającego nieruchomością, w tym jego nazwy albo imienia i nazwiska, jego adresu oraz rodzaju prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz objęciu postępowaniem upadłościowym;
- 5) formie własności działek danego wielkoobszarowego terenu zdegradowanego i objęciu ich hipoteką lub zastawem;
- 6) występujących na danym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym składowiskach historycznych odpadów przemysłowych oraz miejscach gromadzenia historycznych

odpadów przemysłowych, w tym odrębnie dla każdego składowiska lub miejsca informacji o:

- a) lokalizacji, przez podanie adresu i numerów działek ewidencyjnych oraz całkowitej powierzchni, a także współrzędnych geograficznych lub ciągu współrzędnych określających granice składowiska lub miejsca, w układzie państwowych systemów odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne,
- b) ilości nagromadzonych odpadów wyrażonej w Mg i m³, przy czym może być to ilość szacunkowa,
- c) rodzaju nagromadzonych odpadów, przez podanie kodu odpadów, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, przy czym w przypadku, gdy nie jest możliwe podanie kodu odpadów, należy przedstawić informacje w formie opisu,
- d) okresie, kiedy odpady były składowane lub gromadzone, lub innych informacjach pozwalających na określenie czasu nagromadzenia odpadów, przy czym gdy nie jest możliwe precyzyjne jego wskazanie, dopuszcza się jego orientacyjne wskazanie,
- e) sposobie składowania lub gromadzenia odpadów, przy czym należy wskazać w szczególności, czy odpady są zabezpieczone przed wpływem czynników atmosferycznych, znajdują się na otwartej przestrzeni czy w zamkniętym pomieszczeniu, są składowane bezpośrednio na powierzchni ziemi czy w workach, pojemnikach lub luzem,
- f) decyzjach administracyjnych związanych z gromadzeniem lub składowaniem odpadów, wraz z podaniem ich podstawy prawnej, daty, oznaczenia i organu wydającego decyzję,
- g) posiadaczowi odpadów, w tym jego nazwie albo imieniu i nazwisku, adresie, rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej oraz objęciu postępowaniem upadłościowym,
- h) wynikach badań odpadów, o ile takie informacje są dostępne,
- i) budowie geologicznej i hydrogeologicznej wielkoobszarowego terenu zdegradowanego,
- j) emisji do gleby, ziemi, wód i powietrza,

- k) zasobach środowiska, w szczególności o wodach powierzchniowych, wodach podziemnych, glebie i ziemi oraz powietrzu, na które oddziałuje składowisko historycznych odpadów przemysłowych lub miejsce gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych, o ile takie informacje są dostępne i zostały potwierdzone badaniami,
- l) formach ochrony przyrody, na które oddziałuje składowisko historycznych odpadów przemysłowych lub miejsce gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych,
- m) oddziaływaniu składowiska historycznych odpadów przemysłowych lub miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych na zdrowie ludzi, o ile takie informacje są dostępne i zostały potwierdzone badaniami albo możliwym oddziaływaniu składowiska historycznych odpadów przemysłowych lub miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych na zdrowie ludzi, wynikającym z bliskiej odległości od gruntów uprawnych, ogrodów, parków, placów zabaw, terenów sportowych, budynków mieszkalnych i użytkowych, zasobów wody pitnej i ujęć wody,
- n) inne informacje konieczne do podjęcia działań związanych z poprawą stanu środowiska.

10. Główny Inspektor Ochrony Środowiska aktualizuje ewidencję co dwa lata.

11. Główny Inspektor Ochrony Środowiska przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu, co dwa lata, w terminie do końca lutego, zbiorczy wyciąg z ewidencji zawierający wskazanie wpisanych do ewidencji wielkoobszarowych terenów zdegradowanych z podziałem na województwa wraz z podaniem dla każdego z tych terenów odrębnie danych, o których mowa w ust. 9.

Art. 4. 1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska zapewnia bezpieczeństwo przetwarzanych danych, informacji oraz dokumentów, które otrzymał w związku z prowadzeniem ewidencji wielkoobszarowych terenów zdegradowanych, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

2. Główny Inspektor Ochrony Środowiska w celu realizacji zadań związanych z prowadzeniem ewidencji wielkoobszarowych terenów zdegradowanych przetwarza dane osobowe i jest administratorem tych danych.

3. Dane osobowe, o których mowa w art. 3 ust. 9, przechowuje się przez 20 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały sporządzone te dokumenty.

4. Dane osobowe, o których mowa w art. 3 ust. 9, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu polegającym co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w poufności.

5. W przypadku danych, o których mowa w art. 3 ust. 9, do których przetwarzania ma zastosowanie ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 742 oraz 2022 r. poz. 655), lub wyłączonych z udostępniania na podstawie odrębnych przepisów, informacji tych nie wprowadza się do ewidencji, o której mowa w art. 3 ust. 7.

Art. 5. 1. Organem administracji właściwym w sprawach prowadzenia działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych, wskazanych w załączniku do ustawy, zwanym dalej „właściwym organem”, jest wójt, burmistrz albo prezydent miasta.

2. W przypadku gdy w skład wielkoobszarowego terenu zdegradowanego wchodzi teren zamknięty w rozumieniu art. 3 pkt 40 ustawy Poś organem właściwym jest:

- 1) regionalny dyrektor ochrony środowiska dla tego terenu zamkniętego;
- 2) wójt burmistrz albo prezydent miasta dla pozostałej części wielkoobszarowego terenu zdegradowanego.

3. Jeżeli wielkoobszarowy teren zdegradowany występuje na obszarze dwóch lub więcej gmin, organem właściwym jest wójt, burmistrz albo prezydent miasta, będący organem wykonawczym gminy, na której znajduje się większa część powierzchni wielkoobszarowego terenu zdegradowanego, z wyłączeniem tej części terenu wielkoobszarowy teren zdegradowany, która ma status terenu zamkniętego, dla którego organem będzie właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Art. 6. 1. Na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, wskazanym w załączniku do ustawy, właściwy organ wykonuje lub zleca wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska, jeżeli jest możliwe finansowanie tej oceny ze środków, o których mowa w art. 19 ust. 2. Właściwy organ przystępuje do wykonania lub zlecenia wykonania kompleksowej oceny stanu środowiska niezwłocznie po powzięciu informacji o dostępności tych środków.

2. Kompleksowa ocena stanu środowiska obejmuje:

- 1) badania właściwości odpadów;
- 2) badania zanieczyszczenia powierzchni ziemi, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 101a ust. 5 ustawy Poś;
- 3) badania zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;
- 4) badania zanieczyszczenia powietrza, o ile w ramach badań, o których mowa w pkt 1 lub 2, stwierdzono w odpadach lub powierzchni ziemi obecność substancji lotnych, mogących oddziaływać na zdrowie ludzi;
- 5) ocenę stanu zdrowia ludzi na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym oraz terenach sąsiadujących z tym terenem, o ile na podstawie badań, o których mowa w pkt 1–4 stwierdzono obecność substancji powodujących ryzyko dla zdrowia ludzi;
- 6) inne niezbędne badania konieczne do opracowania projektu poprawy stanu środowiska na danym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym.

3. Wykonując kompleksową ocenę stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym można wykorzystywać istniejące wyniki badań, sporządzone na podstawie odrębnych przepisów, o ile spełniają wymagania określone w tych przepisach, oraz mogą być wykorzystane do przygotowania projektu poprawy stanu środowiska na tym terenie.

4. Organ właściwy do wykonania kompleksowej oceny stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, na nieruchomości, którą nie włada, określa, w drodze decyzji skierowanej do władającego nieruchomością, termin udostępnienia tej nieruchomości właściwemu organowi lub upoważnionej przez niego osobie w celu wykonania badań stanu środowiska oraz zakres i sposób przeprowadzenia tych badań. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

5. Władający nieruchomością udostępnia nieruchomość oraz umożliwia przeprowadzenie badań w terminie, zakresie i w sposób, które są określone w decyzji, a gdy nie można ustalić podmiotu władającego nieruchomością – właściwemu organowi lub wyznaczonej przez niego osobie przysługuje prawo wstępu na tę nieruchomość w celu wykonania badań.

6. W przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 5, stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479 i 1301).

7. Władający nieruchomością, na której znajduje się wielkoobszarowy teren zdegradowany i posiadacz odpadów znajdujących się na tym terenie przekazują właściwemu

organowi wszelkie znajdujące się w ich posiadaniu informacje dotyczące stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, w tym również informacje i dokumenty o historii tego terenu, mogące mieć wpływ na zanieczyszczenie środowiska albo w przypadku, gdy nie posiadają takich informacji – składają pisemne oświadczenie o nie posiadaniu takich informacji i dokumentów.

8. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 7, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

9. Wykonując kompleksową ocenę stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, o której mowa w ust. 1, właściwy organ zleca wykonanie badań stanu środowiska oraz badań odpadów na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym uprawnionemu wykonawcy, który ze względu na posiadane kompetencje, doświadczenie oraz warunki techniczne i organizacyjne będzie gwarantował należyte ich wykonanie.

10. Wykonanie badań, o których mowa w ust. 9, w tym pobieranie próbek, zapewnia się przez laboratorium posiadające w badanym zakresie akredytację, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2021 r. poz. 1344 oraz z 2022 r. poz. 974) lub laboratorium posiadające certyfikat systemu zarządzania jakością obejmujący wykonywane badania, przy czym dopuszcza się wykonanie tych badań w laboratorium nie posiadającym akredytacji, w przypadku gdy na terenie Polski nie funkcjonuje laboratorium posiadające akredytację w badanym zakresie.

Art. 7. 1. Na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym wskazanym w załączniku do ustawy właściwy organ jest obowiązany do podjęcia działań związanych z poprawą stanu środowiska, w miarę dostępności środków na ten cel, o których mowa w art. 19 ust. 2.

2. Niezwłocznie po powzięciu informacji o dostępności środków, o których mowa w art. 19 ust. 2, właściwy organ jest obowiązany do sporządzenia i przedłożenia staroście wniosku o wydanie decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym.

3. W przypadku, gdy dostępne środki, o których mowa w art. 19 ust. 2, nie pozwalają na wykonanie wszystkich potrzebnych działań związanych z poprawą stanu środowiska na całym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, wniosek, o którym mowa w ust. 2, może dotyczyć wykonania działań na części wielkoobszarowego terenu zdegradowanego.

4. W sprawach, o których mowa w ust. 2, w których organem właściwym do sporządzenia i przedłożenia wniosku o wydanie decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym jest prezydent miasta na prawach powiatu sprawujący funkcję starosty, podlega on wyłączeniu na zasadach określonych w rozdziale 5 działu I ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052 oraz z 2022 r. poz. 1301), przy czym organem wyższego stopnia jest w tym przypadku wojewoda, który do załatwienia sprawy wyznacza innego starostę.

5. Do wniosku o wydanie decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym załącza się:

- 1) projekt planu poprawy stanu środowiska odpowiednio na całości lub części wielkoobszarowego terenu zdegradowanego, zwany dalej „projektem”, wraz z harmonogramem jego realizacji;
- 2) wykaz nieruchomości, których wywłaszczenie na zasadach określonych w art. 9 jest konieczne w celu wykonania projektu, który zawiera:
  - a) wskazanie nieruchomości z podaniem oznaczeń z księgi wieczystej lub zbioru dokumentów prowadzonego dla tej nieruchomości oraz z ewidencji gruntów i budynków,
  - b) wskazanie działań związanych z poprawą stanu środowiska na danym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, do których wykonania nieruchomość jest niezbędna,
  - c) powierzchnię nieruchomości, a jeżeli wywłaszczeniem ma być objęta tylko jej część – powierzchnię tej części i całej nieruchomości,
  - d) dotychczasowy sposób korzystania z nieruchomości i stan jej zagospodarowania,
  - e) lokale zamienne oraz sposób ich zapewnienia najemcom wywłaszczonych lokali,
  - f) wskazanie władającego nieruchomością,
  - g) wskazanie osoby, której przysługują ograniczone prawa rzeczowe na nieruchomości,
  - h) nieruchomość zamienną, jeżeli właściwy organ taką oferuje,
  - i) inne okoliczności istotne w sprawie,
  - j) wypis i wyrys z ewidencji gruntów i budynków oraz wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli został uchwalony,

- k) mapę z rejestrem nieruchomości, które podlegają wywłaszczeniu, a w przypadku, gdy wniosek o wywłaszczenie dotyczy tylko części nieruchomości – mapę z podziałem i rejestrem nieruchomości oraz decyzję zatwierdzającą ten podział,
  - l) odpis księgi wieczystej albo oświadczenie przedstawiające aktualny stan wpisów w księdze wieczystej założonej dla nieruchomości objętej wnioskiem o wywłaszczenie wraz ze wskazaniem numeru księgi wieczystej albo zaświadczenie o stanie prawnym, jaki wynika ze zbioru dokumentów prowadzonego dla tej nieruchomości; a w razie ich braku – zaświadczenie właściwego sądu stwierdzające, że nieruchomość nie ma założonej księgi wieczystej lub że nie jest dla niej prowadzony zbiór dokumentów;
- 2) wykaz nieruchomości, których czasowe zajęcie na zasadach określonych w art. 9 jest konieczne w celu wykonania projektu, który zawiera:
- a) wskazanie nieruchomości z podaniem oznaczeń z księgi wieczystej lub zbioru dokumentów prowadzonego dla tej nieruchomości oraz z ewidencji gruntów i budynków,
  - b) wskazanie działań związanych z poprawą stanu środowiska na danym terenie, do którego realizacji czasowe zajęcie nieruchomości jest niezbędne oraz wskazanie czasu, na jaki nieruchomość ma zostać zajęta,
  - c) powierzchnię nieruchomości, a jeżeli czasowym zajęciem ma być objęta tylko jej część – powierzchnię tej części i całej nieruchomości,
  - d) dotychczasowy sposób korzystania z nieruchomości i stan jej zagospodarowania,
  - f) wskazanie władającego nieruchomością,
  - g) wskazanie osoby, której przysługują ograniczone prawa rzeczowe na nieruchomości,
  - i) inne okoliczności istotne w sprawie,
  - j) wypis i wyrys z ewidencji gruntów i budynków oraz wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli został uchwalony,
  - k) mapę z rejestrem nieruchomości, które podlegają czasowemu zajęciu;
- 3) wykaz nieruchomości, dla których przewiduje się wzrost wartości w wyniku wykonania projektu i dla których zastosowanie znajdują przepisy o opłacie adiacenckiej z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899);
- 4) wykaz decyzji administracyjnych z zakresu ochrony środowiska dotyczących obszaru stanowiącego obecnie wielkoobszarowy teren zdegradowany lub jego część, których

uchylenie w całości lub w części jest konieczne do wykonania projektu, zwłaszcza z uwagi na brak możliwości egzekucji wykonania tych decyzji albo ich sprzeczności z projektem, w tym w szczególności:

- a) decyzji o usunięciu odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania wydanej na podstawie art. 26 lub art. 26a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- b) decyzji o cofnięciu zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów wydanej na podstawie art. 47 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- c) decyzji w sprawie zgody na wydobywanie odpadów wydanej na podstawie art. 144 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- d) decyzji dotyczącej zamknięcia składowiska odpadów, w części dotyczącej rekultywacji składowiska, wydanej na podstawie art. 146 lub art. 148 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- e) decyzji o ograniczeniu oddziaływania na środowisko wydanej na podstawie art. 362 ustawy Poś,
- f) decyzji ustalającej plan remediacji wydanej na podstawie art. 101l ust. 4, art. 101m ust. 1 pkt 2 lub art. 101o ust. 2 ustawy Poś,
- g) decyzji uzgadniającej warunki przeprowadzenia działań naprawczych wydanej na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2, ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187), decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych wydanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2 tej ustawy lub decyzji określającej zakres i sposób przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych wydanej na podstawie art. 17 ust. 2 tej ustawy,
- h) decyzji o rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów wydanej na podstawie art. 22 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

6. Projekt zawiera informacje o planowanym sposobie i harmonogramie wykonania:

- 1) usuwania odpadów lub zabezpieczenia powierzchni składowisk historycznych odpadów przemysłowych lub miejsc gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych, lub ich rekultywacji, a także zagospodarowania odpadów wytwarzanych w wyniku tych działań, przy czym, jeżeli w ramach usuwania odpadów planuje się wydobywanie

odpadów z miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych lub składowiska historycznych odpadów przemysłowych, projekt zawiera:

- a) informacje o rodzaju i szacunkowej masie odpadów przewidzianych do wydobycia,
  - b) informacje o technicznym sposobie wydobywania odpadów,
  - c) informacje o sposobie zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu wydobywania odpadów na życie lub zdrowie ludzi oraz na środowisko,
  - d) opis oddziaływania planowanego wydobywania odpadów na środowisko,
  - e) opis technicznego zabezpieczenia miejsca po wydobyciu odpadów, a w przypadku zamkniętego składowiska odpadów lub jego części także opis działań rekultywacyjnych;
- 2) rekultywacji gruntów, o ile jest konieczna;
- 3) w przypadku gdy stwierdzono zanieczyszczenie powierzchni ziemi – remediacji, w tym:
- a) terenie wymagającym przeprowadzenia remediacji, przez wskazanie adresu i numerów działek ewidencyjnych oraz jego powierzchni,
  - b) aktualnym i, o ile jest to możliwe, planowanym sposobie użytkowania zanieczyszczonego terenu,
  - c) właściwościach gleby oraz rodzaju pokrycia terenu, w tym roślinności i zabudowie;
  - d) nazwach substancji powodujących ryzyko wraz z wynikami badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami, wykonanymi przez laboratorium posiadające w badanym zakresie akredytację, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności lub laboratorium posiadające certyfikat systemu zarządzania jakością obejmujący wykonywane badania, przy czym dopuszcza się wykonanie tych badań w laboratorium nie posiadającym akredytacji, w przypadku gdy na terenie Polski nie funkcjonuje laboratorium posiadające akredytację w badanym zakresie,
  - e) nazwach substancji powodujących ryzyko oraz ich zawartości w glebie i w ziemi, do jakich doprowadzi remediacja,
  - f) ocenie występowania znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
  - g) budowie geologicznej i warunkach hydrogeologicznych niezbędnych do dokonania oceny, o której mowa w lit. f – jeżeli zachodzi taka potrzeba,
  - h) planowanym sposobie przeprowadzenia remediacji,
  - i) planowanym terminie rozpoczęcia i zakończenia remediacji,

- j) sposobie potwierdzenia przeprowadzenia remediacji oraz terminie przedłożenia dokumentacji z jej przeprowadzenia, w tym wyników badań zanieczyszczenia gleby i ziemi wykonanych przez laboratorium posiadające w badanym zakresie akredytację, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności lub laboratorium posiadające certyfikat systemu zarządzania jakością obejmujący wykonywane badania, przy czym dopuszcza się wykonanie tych badań w laboratorium nie posiadającym akredytacji, w przypadku gdy na terenie Polski nie funkcjonuje laboratorium posiadające akredytację w badanym zakresie;
- 4) w przypadku, gdy występuje zagrożenie zanieczyszczeniem wód powierzchniowych lub podziemnych lub powierzchni ziemi – przeprowadzenia działań na rzecz ich ochrony, w tym w szczególności budowy nieprzepuszczalnych barier poziomych lub pionowych, lub systemów studni, lub pomp i oczyszczalni pozwalających na oczyszczanie wód, lub barier reaktywnych oczyszczających wody podziemne, lub kaskad i systemów napowietrzania wód, lub poletek służących fitooczyszczaniu wód;
- 5) odtwarzania elementów przyrodniczych, o ile jest konieczne;
- 6) usuwania drzew i krzewów, o ile jest niezbędne do wykonania prac, o których mowa w pkt 1–5;
- 7) monitoringu stanu środowiska lub monitoringu stabilności geotechnicznej składowanych lub zgromadzonych odpadów na danym terenie w trakcie wykonywania prac, o których mowa w ust. 1–6, wraz ze wskazaniem zakresu monitorowanych parametrów, czasu i częstotliwości jego prowadzenia.

7. Działania, o których mowa w ust. 6, są planowane i projektowane w taki sposób, aby uwzględniały warunki geologiczne i hydrogeologiczne na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym i zapewniały stabilność geotechniczną składowanych lub zgromadzonych odpadów, w przypadku gdy odpady te nie są usuwane.

8. Jednostkami organizacyjnymi upoważnionymi do opracowania projektu są:

- 1) Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych;
- 2) Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy;
- 3) Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy;
- 4) Główny Instytut Górnictwa.

9. W razie potrzeby jednostki organizacyjne wymienione w ust. 8 mogą włączać do powołanych przez siebie zespołów również ekspertów spoza tych jednostek

organizacyjnych lub powoływać konsorcja złożone z dwóch lub więcej instytutów wymienionych w ust. 8.

10. Wniosek o wydanie decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym sporządza się w wersji papierowej oraz w postaci elektronicznej na informatycznym nośniku danych.

Art. 8. 1. Na wniosek, o którym mowa w art. 7 ust. 2, starosta wydaje decyzję w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym.

2. Decyzja w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym może dotyczyć całości lub części wielkoobszarowego terenu zdegradowanego.

3. Decyzja w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym zawiera:

- 1) plan poprawy stanu środowiska zawierający informacje, o których mowa w art. 7 ust. 6, oraz harmonogram jego realizacji i termin jego wykonania;
- 2) wykaz nieruchomości podlegających wywłaszczeniu w celu wykonania planu poprawy stanu środowiska, w tym:
  - a) wskazanie nieruchomości z podaniem oznaczeń z księgi wieczystej lub zbioru dokumentów prowadzonego dla tej nieruchomości oraz z ewidencji gruntów i budynków,
  - b) cel związany z poprawą stanu środowiska na danym terenie, do którego realizacji nieruchomość jest niezbędna,
  - c) wskazanie władającego nieruchomością,
  - d) wskazanie osoby, której przysługują ograniczone prawa rzeczowe na nieruchomości,
  - e) określenie praw podlegających wywłaszczeniu i daty wywłaszczenia,
  - f) zobowiązanie do zapewnienia lokali zamiennych oraz sposób i termin ich zapewnienia najemcom wywłaszczonych lokali,
  - g) ustalenie wysokości odszkodowania, w przypadku, o którym mowa w art. 9 ust. 15;
- 3) wykaz nieruchomości podlegających czasowemu zajęciu w celu wykonania planu poprawy stanu środowiska, w tym:
  - a) wskazanie nieruchomości z podaniem oznaczeń z księgi wieczystej lub zbioru dokumentów prowadzonego dla tej nieruchomości oraz z ewidencji gruntów i budynków,

- b) cel związany z poprawą stanu środowiska na danym terenie, do którego realizacji nieruchomość jest niezbędna i okres czasu na jaki nieruchomość ma zostać czasowo zajęta,
  - c) wskazanie władającego nieruchomością;
- 4) wykaz nieruchomości, dla których przewiduje się wzrost wartości w wyniku wykonania projektu i dla których zastosowanie znajdują przepisy o opłacie adiacenckiej z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami;
  - 5) wykaz decyzji administracyjnych z zakresu ochrony środowiska, które uchyla się w całości lub w części w celu wykonania planu poprawy stanu środowiska; w przypadku uchYLENIA danej decyzji administracyjnej z zakresu ochrony środowiska w części w decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym wskazuje się zakres, w jakim dana decyzja została uchylona;
  - 6) sposobie potwierdzenia wykonania planu poprawy stanu środowiska oraz terminie przedłożenia dokumentacji z jego wykonania, w tym wyników badań stanu środowiska, wykonanych przez laboratorium posiadające w badanym zakresie akredytację, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności lub laboratorium posiadające certyfikat systemu zarządzania jakością obejmujący wykonywane badania, przy czym dopuszcza się wykonanie tych badań w laboratorium nie posiadającym akredytacji, w przypadku gdy na terenie Polski nie funkcjonuje laboratorium posiadające akredytację w badanym zakresie.

4. Decyzję w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym wydaje się po uzgodnieniu projektu decyzji w zakresie projektu z:

- 1) marszałkiem województwa w zakresie postępowania z odpadami;
- 2) regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie remediacji zanieczyszczonej powierzchni ziemi;
- 3) dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej w zakresie usuwania zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;
- 4) w przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 2 – wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta, będący organem wykonawczym gminy, na której znajduje się mniejsza część powierzchni wielkoobszarowego terenu zdegradowanego.

5. Starosta, występując o uzgodnienie, o którym mowa w ust. 4, przedkłada projekt decyzji.

6. Brak przedstawienia stanowiska przez organ, o którym mowa w ust. 4, w terminie jednego miesiąca od otrzymania projektu decyzji uważa się za akceptację warunków zawartych w tym projekcie.

Art. 9. 1. Działania związane z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym stanowią realizację celu publicznego, o którym mowa w art. 6 pkt 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

2. Wywłaszczenie lub czasowe zajęcie nieruchomości w celu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym dotyczy nieruchomości, na których:

- 1) znajdują się odpady;
- 2) występuje zanieczyszczenie powierzchni ziemi;
- 3) jest konieczne zlokalizowanie niezbędnych urządzeń i instalacji służących oczyszczaniu środowiska.

3. Wywłaszczenie nieruchomości w celu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym dotyczy przypadków, gdy:

- 1) nabycie nieruchomości lub jej czasowe zajęcie mogłoby naruszać art. 7 ustawy Poś lub
- 2) władający wielkoobszarowym terenem zdegradowanym lub jego częścią nie wywiązuje się z nałożonych decyzją administracyjną obowiązków w zakresie ochrony środowiska dotyczących tej nieruchomości, a nieruchomość ma być wywłaszczona w celu wykonania tych obowiązków.

4. Przed sporządzeniem projektu właściwy organ wskazuje nieruchomości podlegające wywłaszczeniu oraz identyfikuje władających nieruchomością i osoby, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe do nieruchomości.

5. Właściwy organ niezwłocznie:

- 1) wysyła zawiadomienie władającym nieruchomością na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków;
- 2) informuje na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego oraz przez obwieszczenie – o możliwości przystąpienia do rokowań w sprawie nabycia nieruchomości.

6. Doręczenie zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków jest skuteczne.

7. Rokowania przeprowadza się w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia zawiadomienia, o którym mowa ust. 5 pkt 1.

8. Przystępując do rozpoczęcia rokowań właściwy organ jest uprawniony do:

- 1) przedstawienia oferty nieruchomości zamiennej, za zgodą dotychczasowego władającego nieruchomością, lub
- 2) przedstawienia propozycji wysokości ceny nabycia nieruchomości.

9. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 7, nie dojdzie do uzgodnienia ceny i warunków nabycia nieruchomości, rokowania podlegają zakończeniu, a nieruchomości te wskazuje się w wykazie o którym mowa w art. 7 ust. 5 pkt 2, jako podlegające wywłaszczeniu.

10. Przy uzgadnianiu ceny za nabycie nieruchomości bierze się pod uwagę stan, przeznaczenia i wartości nieruchomości w dniu wysłania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, w szczególności zmniejszenie wartości tej nieruchomości spowodowane występującym na tej nieruchomości zanieczyszczeniem środowiska, w tym obecnością odpadów i zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

11. W przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym informację o zamiarze wywłaszczenia właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przed sporządzeniem projektu w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości oraz na stronach internetowych obsługującego go urzędu, a także przez ogłoszenie w prasie o zasięgu ogólnopolskim. Jeżeli wywłaszczenie dotyczy części nieruchomości, ogłoszenie zawiera również informację o zamiarze podziału tej nieruchomości.

12. Jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia, o którym mowa w ust. 11, nie zgłoszą się osoby, które wykażą, że przysługują im prawa rzeczowe do nieruchomości, nieruchomości te wskazuje się w wykazie o którym mowa w art. 7 ust. 5 pkt 2, jako podlegające wywłaszczeniu.

13. Z dniem, w którym decyzja w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, stała się prawomocna, wywłaszczone nieruchomości stają się własnością:

- 1) Skarbu Państwa – w przypadku gdy właściwym organem jest regionalny dyrektor ochrony środowiska;
- 2) gminy – w przypadku gdy właściwym organem jest wójt, burmistrz albo prezydenta miasta.

14. Prawomocna decyzja w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym stanowi podstawę do dokonania wpisu w księdze wieczystej. Wpisu dokonuje się odpowiednio na wniosek regionalnego dyrektora ochrony środowiska albo wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

15. Za wyłączone nieruchomości przysługuje władającemu nieruchomością oraz osobie, której przysługują ograniczone prawa rzeczowe do nieruchomości, odszkodowanie. W przypadku nieruchomości, dla których nie ustalono osób, którym przysługują prawa rzeczowe do tych nieruchomości, odszkodowanie składa się do depozytu sądowego na okres 10 lat.

16. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 15, ustala starosta w decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, biorąc pod uwagę stan, przeznaczenia i wartości nieruchomości, w szczególności zmniejszenie wartości tej nieruchomości spowodowane występującym na tej nieruchomości zanieczyszczeniem środowiska, w tym obecnością odpadów i zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

17. W przypadkach innych niż określone w ust. 3 starosta w decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, orzeka o czasowym, nieodpłatnym zajęciu nieruchomości, jeżeli jest to niezbędne do wykonania projektu, określając termin i sposób udostępnienia tej nieruchomości oraz czynności, jakie na tej nieruchomości zostaną przeprowadzone. Czasowe zajęcie nieruchomości może nastąpić na okres konieczny do wykonania tych czynności.

18. Za udostępnienie nieruchomości oraz szkody powstałe w wyniku zajęcia nieruchomości przysługuje odszkodowanie w wysokości uzgodnionej między władającym nieruchomością lub osobą, której przysługują inne prawa rzeczowe do nieruchomości a właściwym organem. Jeżeli wskutek przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 16, wartość nieruchomości ulegnie zmniejszeniu albo zwiększeniu, odszkodowanie odpowiednio powiększa się albo pomniejsza o kwotę odpowiadającą temu zmniejszeniu albo zwiększeniu.

19. Jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia rozpoczęcia rokowań w sprawie wysokości odszkodowania, o którym mowa w ust. 18, nie dojdzie do uzgodnienia, wysokość odszkodowania ustala starosta w drodze decyzji.

20. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do wyłączenia lub czasowego zajęcia nieruchomości w celu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Art. 10. 1. Z dniem, w którym decyzja w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym stała się prawomocna, właściwy organ staje

się posiadaczem odpadów zgromadzonych na wywłaszczanej lub czasowo zajętej nieruchomości.

2. Z dniem, w którym decyzja w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym stała się prawomocna:

- 1) tracą moc decyzje w całości lub w części, o których mowa w art. 8 ust. 3 pkt 5, a także umarza się postępowania egzekucyjne dotyczące tych decyzji;
- 2) umarza się postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 8 ust. 3 pkt 5.

3. Starosta przesyła kopię decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym do organów właściwych do wydania decyzji, o których mowa w art. 8 ust. 3 pkt 5, informując jednocześnie o skutkach prawnych, o których mowa w ust. 2.

Art. 11. Wykonanie działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, określonych w projekcie ustalonym decyzją w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, właściwy organ zleca uprawnionemu wykonawcy, który ze względu na posiadane kompetencje, doświadczenie oraz warunki techniczne i organizacyjne będzie gwarantował należyte ich wykonanie.

Art. 12. 1. Starosta dokonuje oceny wykonania planu poprawy stanu środowiska ustalonego decyzją w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, która polega na stwierdzeniu zgodności zakresu, sposobu i harmonogramu przeprowadzonych działań związanych z poprawą stanu środowiska z ustalonym planem poprawy stanu środowiska na podstawie dokumentacji przedłożonej zgodnie z art. 8 ust. 3 pkt 6.

2. Dokonując oceny wykonania planu poprawy stanu środowiska, starosta zasięga opinii organów, o których mowa w art. 8 ust. 4.

3. W przypadku, gdy stwierdzono niezgodność przeprowadzonych działań związanych z poprawą stanu środowiska z ustalonym planem poprawy stanu środowiska, starosta wzywa właściwy organ do usunięcia tej niezgodności w określonym terminie. Po bezskutecznym upływie terminu starosta określa, w drodze decyzji, sposób i termin usunięcia niezgodności.

4. W przypadku stwierdzenia zgodności przeprowadzonych działań związanych z poprawą stanu środowiska z planem poprawy stanu środowiska starosta informuje właściwy organ o zakończeniu wykonywania projektu.

Art. 13. 1. W przypadku gdy decyzja o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym stała się prawomocna, w zakresie działań i nieruchomości objętych tą decyzją nie wydaje się:

- 1) decyzji o usunięciu odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania na podstawie art. 26 lub art. 26a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 2) decyzji o cofnięciu zezwolenia na zbieranie lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów na podstawie art. 47 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 3) decyzji w sprawie zgody na wydobywanie odpadów wydanej na podstawie art. 144 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 4) decyzji dotyczącej zamknięcia składowiska odpadów, w części dotyczącej rekultywacji składowiska, na podstawie art. 146 lub art. 148 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 5) decyzji o ograniczeniu oddziaływania na środowisko na podstawie art. 362 ustawy Poś;
- 6) decyzji ustalającej plan remediacji wydanej na podstawie przepisów art. 1011 ust. 4, art. 101m ust. 1 pkt 2 lub art. 101o ust. 2 ustawy Poś;
- 7) decyzji uzgadniającej warunki przeprowadzenia działań naprawczych wydanej na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych wydanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2 tej ustawy lub decyzji określającej zakres i sposób przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych wydanej na podstawie art.17 ust. 2 tej ustawy;
- 8) decyzji o rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na podstawie art. 22 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

2. Do gruntów leśnych objętych decyzją o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym nie stosuje się przepisów art. 11 i art. 12 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz postanowień planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672).

3. Do usuwania drzew i krzewów znajdujących się na pozostałych gruntach objętych decyzją o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym nie stosuje się przepisów o ochronie przyrody w zakresie obowiązku uzyskiwania zezwoleń na ich usunięcie oraz opłat z tym związanych.

4. Na nieruchomościach zajętych dla potrzeb wykonania decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, zwane dalej „Lasami Państwowymi”, jest obowiązane do dokonania nieodpłatnie wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia w terminie ustalonym w odrębnym porozumieniu między Lasami Państwowymi a władającym nieruchomością, z której mają być usunięte drzewa i krzewy.

5. Drewno pozyskane z wycinki drzew i krzewów, o której mowa w ust. 4, staje się nieodpłatnie własnością Lasów Państwowych.

6. Jeżeli decyzja o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym w zakresie działań objętych tą decyzją przewiduje remediację, po wydaniu oraz po wykonaniu tej decyzji, właściwy organ informuje regionalnego dyrektora ochrony środowiska odpowiednio o wydaniu albo o wykonaniu tej decyzji.

7. Po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 6, regionalny dyrektor ochrony środowiska wprowadza informację o rozpoczęciu lub o wykonaniu remediacji odpowiednio do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, o którym mowa w art. 101c ust. 1 ustawy Poś albo do rejestru bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku lub szkód w środowisku, o którym mowa w art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.

Art. 14. Skarb Państwa lub gmina, które stały się właścicielem wywłaszczonych nieruchomości na podstawie decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, nie odpowiada za spłatę zobowiązań i wierzytelności podmiotów, które wcześniej władały tymi nieruchomościami.

Art. 15. 1. Instalacje i urządzenia niezbędne do wykonania decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym lokalizuje się na nieruchomościach będących we władaniu właściwego organu.

2. Właściwy organ jest obowiązany do zapewnienia funkcjonowania instalacji i urządzeń niezbędnych do wykonania decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, a także utrzymania funkcjonowania tych

instalacji po wykonaniu tej decyzji, o ile jest to konieczne dla zachowania właściwego stanu środowiska.

Art. 16. 1. Zakazuje się sprzedaży wywłaszczonych na rzecz Skarbu Państwa lub gminy nieruchomości, na których wykonywana jest decyzja o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, do czasu zakończenia jej wykonania, a także nieruchomości, na których wykonywane jest zabezpieczenie, o którym mowa w art. 18 ust. 2 polegające na ustaleniu monitoringu stanu środowiska lub monitoringu stabilności geotechnicznej składowanych lub zgromadzonych odpadów na danym terenie.

2. W przypadku sprzedaży nieruchomości po wykonaniu decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, właściwy organ jest obowiązany do poinformowania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej o tej czynności oraz do zwrotu środków finansowych uzyskanych na wykonanie tej decyzji ze źródeł, o których mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1–4 lub ust. 3, do wysokości wartości sprzedaży tej nieruchomości, na rachunek bankowy funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, z którego uzyskano środki finansowe, w terminie 14 dni od dnia dokonania sprzedaży nieruchomości.

Art. 17. Jeżeli po wykonaniu decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, poprzedni właściciel lub jego spadkobierca żąda zwrotu wywłaszczonej nieruchomości lub udziału w tej nieruchomości albo części wywłaszczonej nieruchomości lub udziału w tej części, na podstawie przepisów art. 136 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, warunkiem dokonania tego zwrotu, oprócz wymienionych w tym przepisie warunków, jest również zwrot poniesionych kosztów wykonania tej decyzji lub w przypadku żądania zwrotu części nieruchomości – proporcjonalnej części kosztów wykonania tej decyzji, w przypadku finansowania ze środków, o których mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1–4 lub ust. 3 na rachunek bankowy funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, z którego uzyskano środki finansowe, a w pozostałych przypadkach – na rachunek bankowy gminy.

Art. 18. 1. Przed wydaniem lub zakończeniem wykonania decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, wykonuje się na danym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym zabezpieczenie:

- 1) obszaru składowiska historycznych odpadów przemysłowych lub miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych,

- 2) obszaru, na którym przeprowadza się samooczyszczanie powierzchni ziemi
– o ile jest to konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa dla życia i zdrowia ludzi.

2. Po wykonaniu decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, wykonuje się na danym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym zabezpieczenie:

- 1) obszaru składowiska historycznych odpadów przemysłowych lub miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych, o ile wciąż mogą stwarzać zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, w przypadku ich przebywania bezpośrednio na tym obszarze lub gdy jest to konieczne dla zachowania efektów przeprowadzonych działań zabezpieczających;
- 2) obszaru, na którym zlokalizowane są instalacje ochrony środowiska, o ile jest to konieczne dla ich prawidłowego funkcjonowania.

3. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 lub 2, wykonuje się przez:

- 1) ogrodzenie obszaru składowiska historycznych odpadów przemysłowych lub miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych lub obszaru, na którym przeprowadza się samooczyszczanie powierzchni ziemi;
- 2) prowadzenie wizyjnego systemu kontroli obszaru składowiska historycznych odpadów przemysłowych lub miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych;
- 3) ograniczenie sposobu użytkowania nieruchomości na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, na których są zlokalizowane składowiska historycznych odpadów przemysłowych lub miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych, lub obszary, na którym przeprowadza się samooczyszczanie powierzchni ziemi.

4. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 2, może obejmować również ustalenie monitoringu stanu środowiska lub monitoringu stabilności geotechnicznej składowanych lub zgromadzonych odpadów na danym terenie, o ile jest on konieczny dla zapewnienia bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

5. Za wykonanie zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 lub 2 odpowiada:

- 1) właściwy organ, na nieruchomościach znajdujących się w jego władaniu;
- 2) władający nieruchomością zgodnie z decyzją wydaną na podstawie ust.6.

6. Właściwy organ wydaje decyzję w sprawie zabezpieczenia wielkoobszarowego terenu zdegradowanego skierowaną do władającego nieruchomością, w której określa się:

- 1) obszar wymagający zabezpieczenia, przez podanie adresu i numerów działek ewidencyjnych oraz jego powierzchni;

- 2) sposób i termin zabezpieczenia tego obszaru oraz jego udostępnienia w celu wykonania zabezpieczenia, a w przypadku ustalenia monitoringu stanu środowiska lub monitoringu stabilności geotechnicznej składowanych lub zgromadzonych odpadów na danym terenie – zakres monitorowanych parametrów, okres czasu i częstotliwość jego prowadzenia oraz termin i sposób udostępnienia terenu w celu realizacji monitoringu.

7. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska przeprowadza kontrolę wykonania zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 lub 2, zgodnie z zasadami wykonywania zadań kontrolnych przez Inspekcję Ochrony Środowiska określonymi w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Art. 19. 1. Koszty poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym obejmują:

- 1) wykonanie badań stanu środowiska i badań stabilności geotechnicznej;
- 2) opracowanie projektu;
- 3) realizację projektu.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, mogą być finansowane ze środków:

- 1) Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności;
- 2) Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- 3) Funduszu Spójności;
- 4) Funduszu InvestEU;
- 5) środków własnych gminy;
- 6) innych środków pozyskanych przez właściwy organ.

3. Koszty, o których mowa w ust. 1, mogą również być finansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie, w jakim nie mogą być objęte finansowaniem ze środków, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 400q ust. 2 ustawy Poś.

Art. 20. 1. W przypadku gdy podmiot był obowiązany do wykonania decyzji administracyjnej z zakresu ochrony środowiska, która została uchylona w całości albo w części decyzją o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, a działania objęte uchyloną decyzją zostały zrealizowane w ramach wykonania decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, a w przypadku terenów zamkniętych regionalny dyrektor ochrony

środowiska, nakłada na ten podmiot, w drodze decyzji, obowiązek zwrotu poniesionych kosztów wykonania tych działań w przypadku ich sfinansowania ze środków, o których mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1–4 lub ust. 3, na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a w pozostałych przypadkach – na rzecz gminy, określając w niej wysokość kwoty zwrotu, sposób i termin jej uiszczenia.

2. Roszczenia względem podmiotu o zwrot kosztów wykonania decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym przedawniają się z upływem 10 lat od dnia, w którym ta decyzja stała się prawomocna.

3. Do należności z tytułu obowiązku zwrotu kosztów wykonania decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.²⁾), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.

Art. 21. W ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1070) w art. 2 ust. 1 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

„10a) wykonywanie zadań określonych w przepisach ustawy z dnia ... o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 22. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 112 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się, z zastrzeżeniem art. 122a, art. 124 ust. 1b, art. 124b, art. 125 i art. 126, do nieruchomości:

- 1) położonych, na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych na cele publiczne albo
- 2) dla których wydana została decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo
- 3) których wywłaszczenie jest konieczne do wykonania decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia ... o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych (Dz. U. poz. ...).”;

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2076, 2105, 2262 i 2328 oraz z 2022 r. poz. 1265 i 1301.

- 2) tytuł rozdziału 7 otrzymuje brzmienie: „Udział w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej i poprawy stanu środowiska”;
- 3) w art. 143 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do nieruchomości, których wartość wzrosła w wyniku wykonania decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym.”;
- 4) w art. 144 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Właściciele nieruchomości uczestniczą w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej oraz kosztach wykonania decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym przez wnoszenie na rzecz gminy opłat adiacenckich.”;
- 5) art. 145 otrzymuje brzmienie:

„Art. 145. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, w drodze decyzji, ustalić opłatę adiacencką każdorazowo po stworzeniu warunków do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej albo po stworzeniu warunków do korzystania z wybudowanej drogi albo po wykonaniu decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym.”;

2. Wszczęcie postępowania w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej może nastąpić w terminie do 3 lat od dnia stworzenia warunków do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej albo od dnia stworzenia warunków do korzystania z wybudowanej drogi, albo od dnia wykonania decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, jeżeli w dniu stworzenia tych warunków albo wykonania tej decyzji obowiązywała uchwała rady gminy, o której mowa w art. 146 ust. 2. Do ustalenia opłaty przyjmuje się stawkę procentową określoną w uchwale rady gminy obowiązującą w dniu, w którym stworzono warunki do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej albo w dniu stworzenia warunków do korzystania z wybudowanej drogi.”;
- 6) w art. 146:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustalenie i wysokość opłaty adiacenckiej zależą od wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej albo

wykonaniem decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym.”,

b) ust. 2 – 2a otrzymują brzmienie:

„2. Wysokość opłaty adiacenckiej wynosi:

- 1) nie więcej niż 50% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością, jaką nieruchomość ma po ich wybudowaniu, przy czym wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały;
- 2) 100% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wykonaniem decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, a wartością, jaką nieruchomość ma po jej wykonaniu.

2a. W odniesieniu do nieruchomości położonych na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w rozdziale 5 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485), wysokość opłaty, o której mowa w ust. 2, wynosi nie więcej niż 75% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością, jaką nieruchomość ma po ich wybudowaniu, albo jaką nieruchomość miała przed wykonaniem decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, a wartością, jaką nieruchomość ma po jego wykonaniu.”;

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku wielkoobszarowych terenów zdegradowanych wartość nieruchomości według stanu przed wykonaniem decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym i po jego wykonaniu określa się według cen na dzień, w którym starosta na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy z dnia ... o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych poinformował organ właściwy do poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym o zakończeniu wykonywania projektu ustalonego decyzją, o której mowa w art. 8 ust. 1 tej ustawy.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, 2127 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 1079 i 1260) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 73 w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

- „4) ustawy z dnia ... o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych (Dz. U. poz. ...)”;
- 2) w art. 130 ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) wydanie na podstawie przepisów ustawy z dnia ... o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych (Dz. U. poz. ...) decyzji o zabezpieczeniu wielkoobszarowego terenu zdegradowanego polegającej na ograniczeniu sposobu użytkowania nieruchomości na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, na których zlokalizowane są składowiska historycznych odpadów przemysłowych lub miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych lub obszary, na którym przeprowadza się samooczyszczanie powierzchni ziemi.”;
- 3) w art. 400a w ust. 1 po pkt 20 dodaje się pkt 20a w brzmieniu:
„20a) przedsięwzięcia związane z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych, o których mowa w ustawie z dnia ... o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych;”;
- 4) w art. 401 ust. 7 w pkt 19 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 20 w brzmieniu:
„20) zwrotu środków finansowych uzyskanych na wykonanie decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym w przypadku sprzedaży nieruchomości, o których mowa w art. 16 ust. 2 ustawy z dnia ... o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych, a także zwrotu kosztów wykonania decyzji o poprawie stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym w przypadku żądania zwrotu wywłaszczonej nieruchomości lub udziału w tej nieruchomości albo części wywłaszczonej nieruchomości lub udziału w tej części, o którym mowa w art. 20 tej ustawy;”.

Art. 24. 1. W latach 2022–2031 maksymalny limit wydatków ministra właściwego do spraw klimatu będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi w:

- 1) 2022 r. – 22 000 zł;
- 2) 2023 r. – 549 000 zł;
- 3) 2024 r. – 128 000 zł;
- 4) 2025 r. - 143 000 zł;
- 5) 2026 r. - 153 000 zł;
- 6) 2027 r. - 753 000 zł;
- 7) 2028 r. - 163 000 zł;

- 8) 2029 r. - 163 000 zł;
- 9) 2030 r. - 183 000 zł;
- 10) 2031 r. - 183 000 zł.

2. W latach 2022–2031 maksymalny limit wydatków budżetów samorządów gmin będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi w:

- 1) 2022 r. – 124 000 zł;
- 2) 2023 r. – 337 000 zł;
- 3) 2024 r. – 366 000 zł;
- 4) 2025 r. – 366 000 zł;
- 5) 2026 r. – 366 000 zł;
- 6) 2027 r. – 366 000 zł;
- 7) 2028 r. – 366 000 zł;
- 8) 2029 r. – 366 000 zł;
- 9) 2030 r. – 366 000 zł;
- 10) 2031 r. – 366 000 zł.

4. Minister właściwy do spraw klimatu monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1-2, oraz wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 5.

5. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków określonego w ust. 1-2 oraz w przypadku gdy część planowanych wydatków, o których mowa w ust. 1-2, przypadająca proporcjonalnie na okres od początku roku kalendarzowego do końca danego kwartału, została przekroczona:

- 1) po pierwszym kwartale - co najmniej o 15%,
- 2) po dwóch kwartałach - co najmniej o 10%,
- 3) po trzech kwartałach - co najmniej o 5%

– minister właściwy do spraw klimatu stosuje mechanizm korygujący polegający na wstrzymaniu wydatków.

Art. 25. Główny Inspektor Ochrony Środowiska od dnia wejścia w życie ustawy rozpoczyna gromadzenie informacji potrzebnych do uzupełnienia ewidencji wielkoobszarowych terenów zdegradowanych, o której mowa w art. 3 ust. 7 niniejszej ustawy, w celu przekazania pierwszego zbiorczego wyciągu z ewidencji, o którym mowa w art. 3 ust. 11 niniejszej ustawy, w terminie do końca lutego roku następującego po upływie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego

w Ministerstwie Klimatu i Środowiska

Piotr Kudelski

(- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Załącznik do ustawy z dnia .....
(Dz. U. poz. ...)

LISTA ROZPOZNANYCH WIELKOBSZAROWYCH TERENÓW
ZDEGRADOWANYCH, DLA KTÓRYCH KONIECZNE JEST PODJĘCIE DZIAŁAŃ
ZWIĄZANYCH Z POPRAWĄ STANU ŚRODOWISKA

- 1) Tereny dawnych Zakładów Chemicznych „Zachem” w Bydgoszczy;
- 2) Tereny Zakładów Chemicznych „Organika-Azot” w Jaworznie;
- 3) Tereny byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach;
- 4) Tereny Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu.